กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

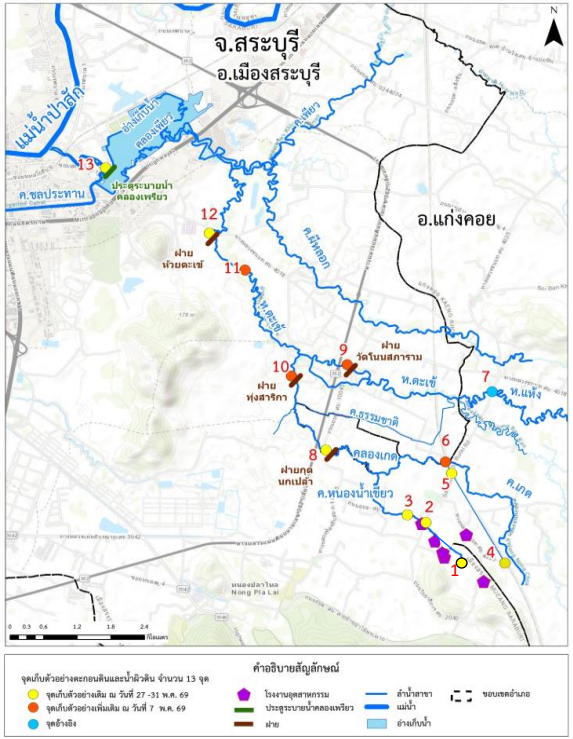
การดำเนินการ แก้ไขปัญหากรณีน้ำเสียในคลอง จังหวัดสระบุรี

การดำเนินงานที่ผ่านมา

ผลการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

1. ลงพื้นที่ร่วมกับ จ.สระบุรี เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง ระหว่างวันที่ 27 พ.ค. – 7 มิ.ย. 2569 พบว่า คลองห้วยตะเข้เป็นคลองสาธารณะ โดยมีต้นคลองจากคลองหนองน้ำเขียวไหลมารวมกับคลองเกด ไหลผ่านฝายกุดนกเปล้า ฝายทุ่งสาริกา ห้วยตะเข้ และคลองเพรียว ก่อนระบายลงสู่แม่น้ำป่าสัก โดยกำหนดจุดตรวจสอบ ได้แก่ 1) น้ำบริเวณจุดสูบน้ำดิบในแม่น้ำป่าสัก 1 จุด 2) น้ำประปาจากระบบผลิตและจากชุมชน 4 จุด และ 3) น้ำและตะกอนดินในคลองหนองน้ำเขียว คลองเกด ห้วยตะเข้ ห้วยแห้ง และคลองเพรียว 13 จุด แบ่งเป็นต้นคลอง 6 จุด กลางคลอง 4 จุด ท้ายคลอง 2 จุด และจุดอ้างอิง 1 จุด

ทิศทางการไหลของน้ำ

การดำเนินงานที่ผ่านมา (ต่อ)

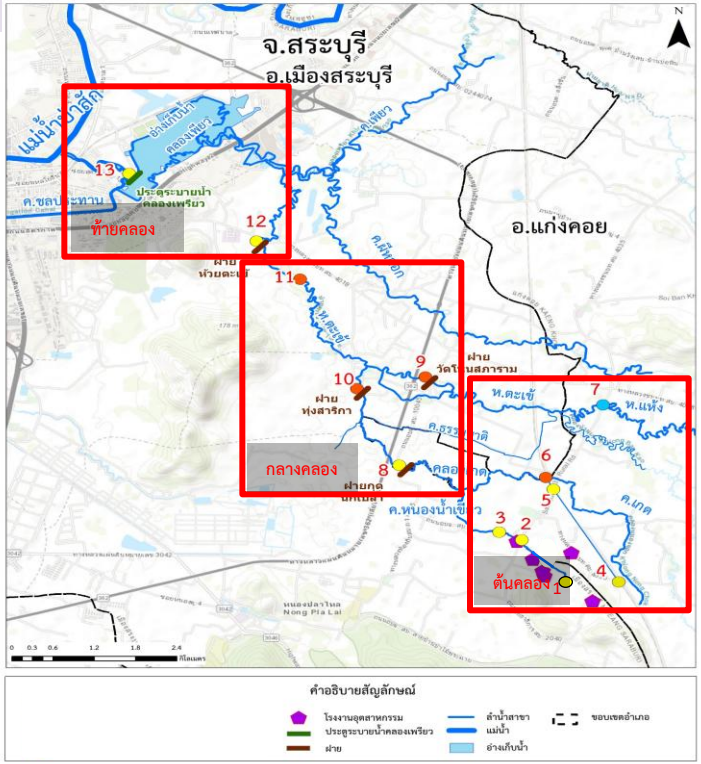
ผลการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

2. ดำเนินการตรวจวัดคุณภาพน้ำบริเวณจุดสูบน้ำดิบในแม่น้ำป่าสัก จำนวน 1 จุด และคุณภาพน้ำประปาจาก 2 ระบบผลิต ได้แก่ ระบบประปาเดิม และระบบประปาเขาน้อย และจากชุมชน จำนวน 2 จุด และคุณภาพน้ำผิวดินและตะกอนดินในคลองหนองน้ำเขียว คลองเกด ห้วยตะเข้ ห้วยแห้ง และคลองเพรียว จำนวน 13 จุด ประกอบด้วย

- <u>บริเวณต้นคลอง</u> ได้แก่ จุดที่ 1 2 3 4 5 และจุดที่ 6
- <u>บริเวณกลางคลอง</u> ได้แก่ จุดที่ 8 9 10 และจุดที่ 11
- <u>บริเวณท้ายคลอง</u> คือ จุดที่ 12 และจุดที่ 13

โดยมีจุดที่ 7 ห้วยแห้ง สะพานกรมทางหลวงชนบทเป็นจุดอ้างอิง สรุปได้ดังนี้

ทิศทางการไหลของน้ำบริเวณคลองหนองน้ำเขียว คลองเกด ห้วยแห้ง ห้วยตะเข้ และคลองเพรียว จังหวัดสระบุรี

การดำเนินงานที่ผ่านมา (ต่อ)

ผลการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

2.1 เมื่อวันที่ 4 มิ.ย. 2569 ได้ตรวจสอบการประกอบกิจการโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่บริเวณพื้นที่ต้นคลองหนองน้ำเขียวร่วมกับ กรอ. จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ บมจ. เบตเตอร์ เวิลด์กรีน และ บจก. ที.เอ็น.ซี รีไซเคิล

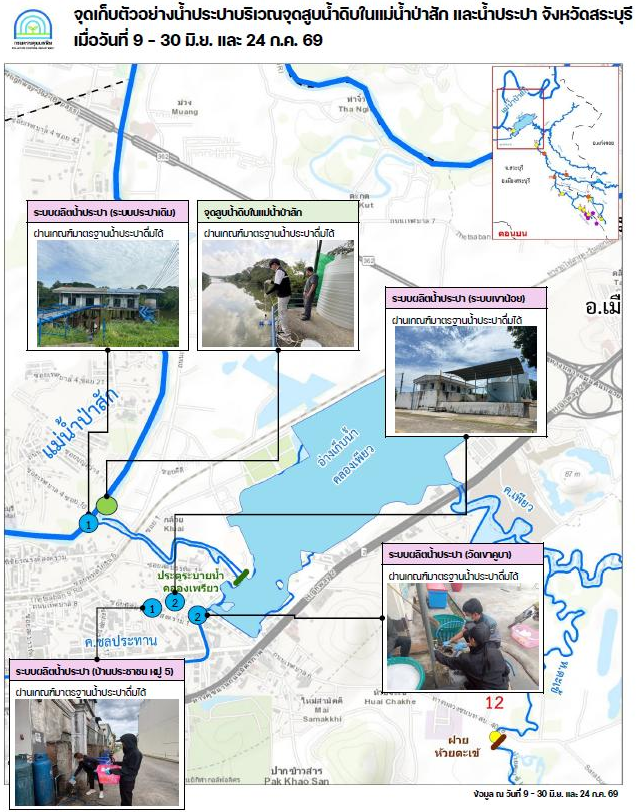

การดำเนินงานที่ผ่านมา (ต่อ)

ผลการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

2.2 ผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำดิบเพื่อผลิตน้ำประปา ณ บริเวณจุดสูบน้ำประปาในแม่น้ำป่าสัก เมื่อวันที่ 9 - 30 มิ.ย. 2569 และวันที่ 24 ก.ค. 2569 พบว่า มีค่าเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพน้ำผิวดินประเภทที่ 3 และผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำประปาจากระบบผลิต 2 ระบบ ได้แก่ ระบบประปาเดิม ระบบประปาเขาน้อย และจากชุมชน จำนวน 2 จุด เมื่อวันที่ 9 - 30 มิ.ย. 2569 และ 24 ก.ค. 2569 พบว่า มีค่าเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพน้ำประปาดื่มได้ตามประกาศกรมอนามัย เรื่อง เกณฑ์คุณภาพน้ำประปาดื่มได้ พ.ศ. 2563

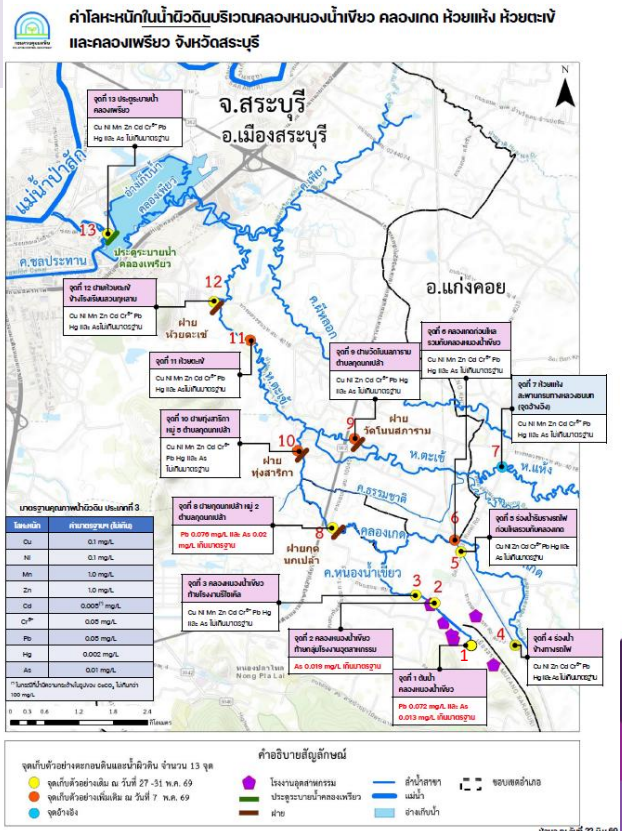

การดำเนินงานที่ผ่านมา (ต่อ)

ผลการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

2.3 ผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำในคลองหนองน้ำเขียว คลองเกด ห้วยตะเข้ ห้วยแห้ง และคลองเพรียว จำนวน 13 จุด เมื่อวันที่ 27 - 28 พ.ค. 2569 และวันที่ 7 มิ.ย. 2569 ดังนี้

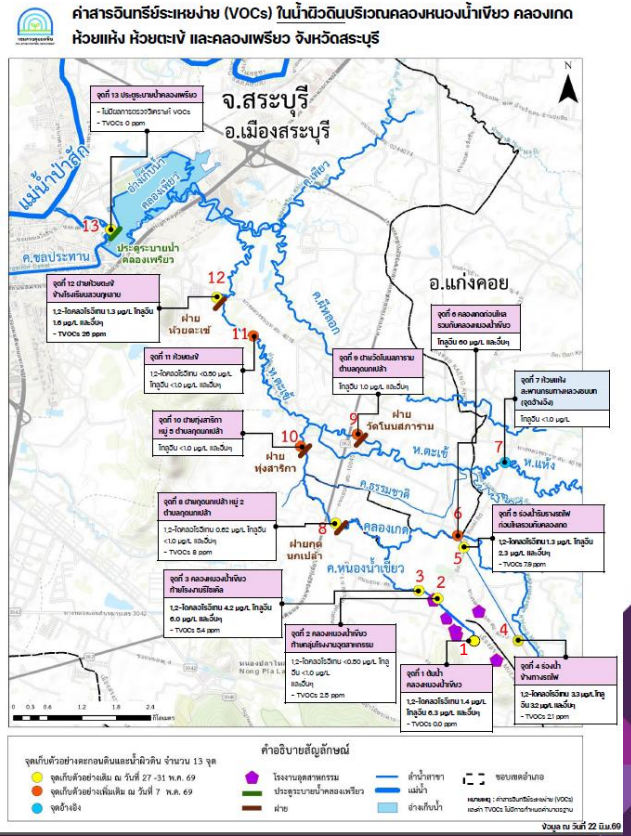
1) **พบการปนเปื้อนสารโลหะหนัก** คือ สารหนู และตะกั่ว เกินค่ามาตรฐานคุณภาพน้ำผิวดินบริเวณต้นคลองและกลางคลอง จำนวน 3 จุด ได้แก่ จุดที่ 1 2 และ 8

การดำเนินงานที่ผ่านมา (ต่อ)

ผลการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

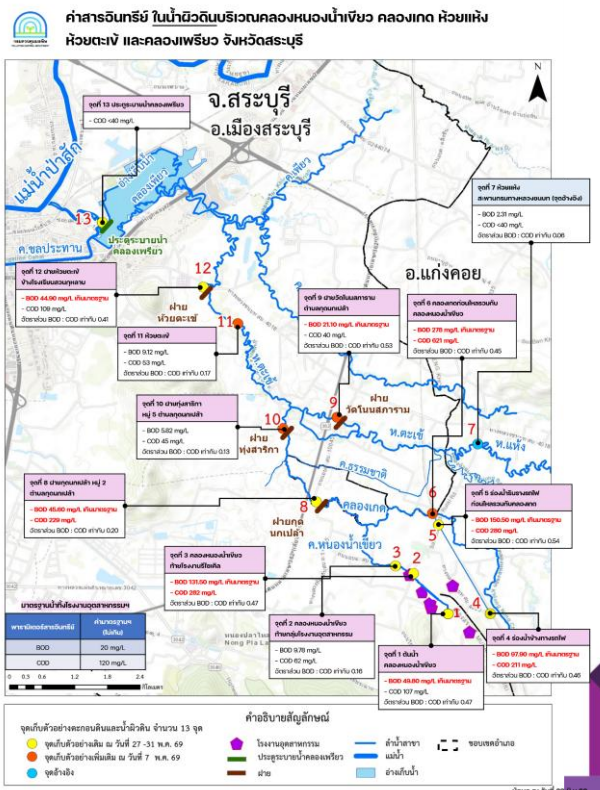
2) **พบการปนเปื้อนสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs)** ได้แก่ เบนซีน 1,2 ไดคลอโรอีเทน ไดคลอโรมีเทน เอทิลเบนซีน โทลูอีน และ 1,1,2-ไตรคลอโรอีเทน บริเวณจุดต้นคลอง กลางคลอง และท้ายคลอง จำนวน 11 จุด ได้แก่ จุดที่ 1 2 3 4 5 6 8 9 10 11 และ 12

การดำเนินงานที่ผ่านมา (ต่อ)

ผลการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

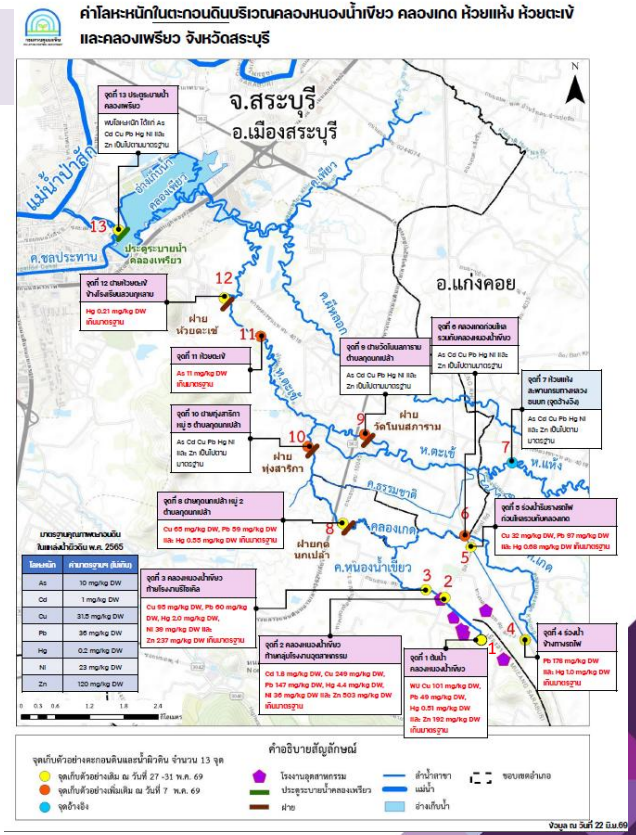
3) **พบค่าบีโอดีและซีโอดี**สูงเกินค่ามาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากโรงงานอุตสาหกรรม นิคมอุตสาหกรรม และเขตประกอบการอุตสาหกรรม (ค่าบีโอดี มาตรฐานไม่เกิน 20 mg/L และค่าซีโอดี มาตรฐานไม่เกิน 120 mg/L) บริเวณต้นคลอง ได้แก่ จุดที่ 1 3 4 5 และ 6 บริเวณกลางคลอง ได้แก่ จุดที่ 8 และ 9 และบริเวณท้ายคลอง คือ จุดที่ 12

การดำเนินงานที่ผ่านมา (ต่อ)

ผลการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

2.4 **ผลการตรวจสอบคุณภาพตะกอนดิน**ในคลองหนองน้ำเขียว คลองเกด ห้วยตะเข้ ห้วยแห้ง และคลองเพรียว จำนวน 13 จุด **พบสารโลหะหนักในตะกอนดิน** ได้แก่ ตะกั่ว (Pb) ทองแดง (Cu) ปรอท (Hg) นิกเกิล (Ni) แคดเมียม (Cd) สังกะสี (Zn) และสารหนู (As) มีค่าเกินมาตรฐานคุณภาพตะกอนดินในแหล่งน้ำผิวดินเพื่อปกป้องสัตว์หน้าดิน บริเวณจุดต้นคลองและกลางคลอง จำนวน 8 จุด ได้แก่ จุดที่ 1 2 3 4 5 8 11 และ 12 และพบสาร VOCs ซึ่งไม่มีมาตรฐานกำหนดไว้ ได้แก่ เอทิลเบนซีน (Ethylbenzene) โทลูอีน (Toluene) ไซลีนทั้งหมด (TotalXylenes) และ แนฟทาลีน (Naphthalene) บริเวณต้นคลอง ได้แก่ จุดที่ 4 5 และ 6

การดำเนินงานที่ผ่านมา (ต่อ)

ผลการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

3. **คพ.** ได้**แจ้งผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำและตะกอนดิน**ในคลองหนองน้ำเขียว คลองเกด ห้วยตะเข้ ห้วยแห้ง และคลองเพรียว จำนวน ๑๓ จุด **พร้อมข้อคิดเห็น**ให้ **จ.สระบุรี และ กรอ.** ทราบและพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

การดำเนินงานที่ผ่านมา (ต่อ)

ผลการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

3.1 **แจ้ง จ.สระบุรี** จำนวน 3 ครั้ง ดังนี้

- **ครั้งที่ 1** หนังสือ ที่ ทส 0307/13741 ลงวันที่ 5 มิ.ย. 2569
- **ครั้งที่ 2** หนังสือด่วนที่สุด ที่ ทส 0307/1467 ลงวันที่ 15 มิ.ย. 2569
- **ครั้งที่ 3** หนังสือด่วนที่สุด ที่ ทส 0307/15928 ลงวันที่ 30 มิ.ย. 2569

ให้พิจารณามอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจสอบการปนเปื้อนในสัตว์น้ำ ดินที่ใช้ปลูกพืช และพืชต่าง ๆ ที่อยู่บริเวณใกล้เคียงกับแหล่งน้ำเพื่อเป็นการเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งควรจัดการตะกอนดินซึ่งปนเปื้อนโลหะหนักโดยการขุดลอกตะกอนด้วยขั้นตอนที่จะไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีมาตรการป้องกันการฟุ้งกระจายและนำไปกำจัดให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ รวมถึงมีมาตรการลดผลกระทบจากการขุดลอกตะกอนอาทิ มีการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนใกล้เคียงทราบล่วงหน้า และควรดูดตะกอนในช่วงที่ไม่มีฝนตก เพื่อลดระยะการฟุ้งกระจายของตะกอนในลำคลองดังกล่าว

การดำเนินงานที่ผ่านมา (ต่อ)

ผลการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

3.2 **แจ้ง กรอ.** จำนวน 4 ครั้ง ดังนี้

- **ครั้งที่ 1** หนังสือที่ ทส 0307/13740 ลงวันที่ 5 มิ.ย. 2569
- **ครั้งที่ 2** หนังสือด่วนที่สุด ที่ ทส 0307/14674 ลงวันที่ 15 มิ.ย. 2569
- **ครั้งที่ 3** หนังสือด่วนที่สุด ที่ ทส 0307/15927 ลงวันที่ 30 มิ.ย. 2569
- **ครั้งที่ 4** หนังสือ ที่ ทส 0307/19744 ลงวันที่ 17 สิ.ค. 2569

เพื่อพิจารณาข้อมูลผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำและตะกอนดิน เชื่อมโยงกับผลการตรวจสอบการประกอบกิจการโรงงาน การจัดการและการระบายของเสียจากกลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมบริเวณต้นน้ำและบริเวณใกล้เคียงอื่น ๆ ว่ามีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันหรือไม่ อย่างไร เพื่อจะได้บูรณาการการแก้ไขปัญหาและดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป

การดำเนินงานที่ผ่านมา (ต่อ)

ผลการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

4. วันที่ 10 มิ.ย. 2569 **คพ.** ได้มอบหมายเจ้าหน้าที่นำเอกสารหลักฐาน**เข้าร้องทุกข์กล่าวโทษ**ต่อกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (บก.ปทส.) โดยมี พล.ต.ต.เอนก เตาสุภาพ ผู้บังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ผบก.ปทส.) เป็นผู้รับหนังสือกรณีการลักลอบปล่อยทิ้งน้ำเสียหรือของเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ จ.สระบุรี เพื่อให้ดำเนินการสืบสวนหาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษตามกฎหมายต่อไป

การดำเนินงานที่ผ่านมา (ต่อ)

ผลการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

5. **วันที่ 18 มิ.ย. 2569** คพ. ได้เข้าร่วมประชุมและแสดงความคิดเห็นต่อคณะ กมธ. การป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย สภาผู้แทนราษฎร **กรณีการแก้ไขและบรรเทาผลกระทบจากปัญหามลพิษทางน้ำในพื้นที่ จ.สระบุรี** โดยมีนายภัทรพงษ์ ลีลาภัทร์ เป็นประธานการประชุม และคณะ กมธ.ฯ มีมติให้ คพ. กรอ. และ สนง.อุตสาหกรรม จ.สระบุรี ส่งผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำและตะกอนดินให้คณะ กมธ.ฯ ทราบ

การดำเนินงานที่ผ่านมา (ต่อ)

ผลการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

6. **วันที่ 14 ก.ค. 2569** คพ.ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมการประชุมเกี่ยวกับปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ จ.สระบุรี ของคณะ กมธ. การที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาผู้แทนราษฎร ณ ศาลากลาง จ.สระบุรี โดยมีนางสาวกุลวลี นพอมรบดี ประธานคณะ กมธ.ฯ เป็นประธานการประชุม ซึ่ง**คณะ กมธ.ฯ ได้มีข้อเสนอแนะให้ คพ. สืบหาที่มาของน้ำเสียและประเมินพื้นที่ปนเปื้อนอย่างละเอียดในระดับแนวราบและแนวดิ่ง คพ. ได้รับประเด็นข้อเสนอแนะเพื่อนำไปศึกษาและพิจารณาดำเนินการ**

การดำเนินงานที่ผ่านมา (ต่อ)

ผลการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

7. **วันที่ 15 - 16 ก.ค. 2569** คพ. โดย สคพ. 7 (สระบุรี) ร่วมกับสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีเรื่องร้องเรียนปัญหาด้านมลพิษในแหล่งน้ำธรรมชาติพื้นที่ จ.สระบุรี และ คพ. ได้เก็บตัวอย่างน้ำจากคลองหนองน้ำเขียวและคลองเกดมาตรวจสอบ จำนวน 4 จุด บริเวณต้นคลอง จำนวน 3 จุด ได้แก่ 1) ร่องน้ำใต้ทางรถไฟ 2) คลองเกด หมู่ที่ 8 และ 3) คลองหนองน้ำเขียวเหนือบริษัทฯ รีไซเคิล และกลางคลอง จำนวน 1 จุด คือ คลองเกด หมู่ที่ 5 พบการปนเปื้อนสารโลหะหนักคือ นิกเกิล (Ni) สารหนู (As) และตะกั่ว (Pb) เกินมาตรฐานคุณภาพน้ำผิวดินบริเวณต้นคลองและกลางคลอง จำนวน 3 จุด ได้แก่ จุดที่ 1 2 และ 4

การดำเนินงานที่ผ่านมา (ต่อ)

ผลการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

8. **วันที่ 27 ก.ค. 2569** คพ. โดย สคพ. 7 (สระบุรี) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องลงพื้นที่ติดตามและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำในลำน้ำสาขาของคลองเพรียว กรณีมีข่าวผ่านสื่อสังคมออนไลน์ว่าพบน้ำลักษณะขาวขุ่น และมีสีดำคล้ำเป็นบางช่วง ในพื้นที่ อ.แก่งคอย และ อ.เมืองสระบุรี จ.สระบุรี และได้เก็บตัวอย่างน้ำจากคลองหนองน้ำเขียว คลองเกด และคลองห้วยแห้งมาตรวจสอบ จำนวน 5 จุด บริเวณต้นคลอง จำนวน 3 จุด ได้แก่ 1) ต้นคลองหนองน้ำเขียว 2) คลองหนองน้ำเขียว ท้ายกลุ่มโรงงานฯ ต.กุดนกเปล้า อ.เมืองสระบุรี จ.สระบุรี และ 3) คลองหนองน้ำเขียว ท้ายโรงงานรีไซเคิล กลางคลอง จำนวน 1 จุด คือ ฝายลุงคำ ต.กุดนกเปล้า และจุดอ้างอิง คือ คลองห้วยแห้ง จำนวน 1 จุด และแจ้งผลให้ จ.สระบุรี เพื่อพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

การดำเนินงานที่ผ่านมา (ต่อ)

ผลการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

9. **วันที่ 13 ส.ค. 2569** คพ. ได้เข้าร่วมประชุมร่วมกับคณะ กมธ. การป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย สภาผู้แทนราษฎร กรณีการแก้ไขและบรรเทาผลกระทบจากปัญหามลพิษทางน้ำในพื้นที่ จ.สระบุรี โดยมีนายภัทรพงษ์ ลีลาภัทร์ เป็นประธานการประชุม และคณะ กมธ.ฯ มีมติให้ คพ. ส่งผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศ และแนวการประเมินค่าเสียหายตาม ม. 96 และ ม. 97 แห่ง พ.ร.บ. สิ่งแวดล้อมฯ พ.ศ. 2535 ของ คพ. ที่ผ่านมาให้คณะ กมธ.ฯ ทราบ

